

แผนการสอน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

วิชา 806 121 ประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมตะวันออก 3(3-0-6)
(History of Eastern Architecture)

ภาคการศึกษา ต้น ปีการศึกษา 2555

อาจารย์ผู้สอน ผศ.ดร.วารุณี หวัง
ผศ.ดร.ทรงยศ วีระทวีมาศ
ดร. จันทนีร์ จิรัญธนัฐ
อ. นิสรา อารุณี

วันและเวลาที่สอน วันจันทร์ บรรยาย 9.00-12.00 น. ปฏิบัติการ 13.00-16.00 น.

คำอธิบายรายวิชา

การศึกษาประวัติศาสตร์อารยธรรมตะวันออก ตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงช่วงก่อนสมัยใหม่ โดยศึกษาในแง่ของประวัติศาสตร์ตามเนื้อหาสาระและประเด็นการแสวงหาคคุณค่าและความหมายแห่งความสัมฤทธิ์ผลของการสร้างสรรค์ในงานสถาปัตยกรรมตามเกณฑ์กำหนดในกรอบโครงของ “การออกแบบ หรือกระบวนการออกแบบ” และ “กระบวนการทางการช่าง” เป็นสำคัญ

Brief history and development of art and design, as well as architecture, from the Pre-Historic period to Pre-Modern period, within the context of Eastern civilization.

วัตถุประสงค์ของวิชา

เพื่อให้ นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจประวัติศาสตร์อารยธรรมตะวันออก เกี่ยวกับปรัชญา แนวความคิด ตลอดจนแง่ของสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคม และวัฒนธรรมในแต่ละยุคสมัย ที่มีผลต่อพัฒนาการตั้งถิ่นฐาน การสร้างสรรค์รูปแบบทางศิลปสถาปัตยกรรม และเทคนิควิทยาการตั้งแต่สมัยก่อนประวัติศาสตร์ จนถึงช่วงก่อนสมัยใหม่ สามารถประเมิน วิพากษ์และเปรียบเทียบถึงการก่อรูปทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค์แต่ละยุคแต่ละสมัย ในพื้นที่อารยธรรมต่างๆ ภายใต้บริบทแวดล้อมที่แตกต่างหรือคล้ายคลึงกันได้ อันจะนำไปใช้ในการสร้างสรรค์งานออกแบบสถาปัตยกรรมต่อไปได้

เกณฑ์และวิธีการวัดผล/กิจกรรมการเรียนรู้

คะแนนเต็ม 100 คะแนน แบ่งเป็น

1.	ค้นคว้าทำรายงานรายบุคคลหรือกลุ่ม	30 คะแนน
2.	งานออกแบบ (จากการศึกษาภาคสนาม)	30 คะแนน

3.	การทำรายงานและนำเสนองานสถาปัตยกรรม	25 คะแนน
4.	การเข้าชั้นเรียนและการมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	15 คะแนน

นักศึกษาต้องเข้าชั้นเรียนอย่างน้อยร้อยละ 80 การเข้าชั้นเรียนช้าเกิน 15 นาทีถือว่าเป็นการขาดเรียนในครั้งนั้น หากขาดเกิน 3 ครั้ง คะแนนกิจกรรมในชั้นเรียนจะเป็นศูนย์ และไม่มีสิทธิ์สอบวัดความรู้

หัวข้อที่สอนวิชา/กิจกรรม

ครั้งที่	วัน/เดือน/ปี	หัวข้อ	กิจกรรม	ผู้สอน
1	28 พ.ค.2555	พื้นฐานอารยธรรมตะวันออก 1	บรรยาย (มอบหมายงาน)	ทรงยศ
2	4 มิ.ย. 2555	สถาปัตยกรรมอินเดีย 1	บรรยายพิเศษ	ทรงยศ
3	11 มิ.ย. 2555	สถาปัตยกรรมอินเดีย 2	บรรยาย	ทรงยศ
4	18 มิ.ย. 2555	สถาปัตยกรรมลังกา	บรรยาย	ทรงยศ
5	25 มิ.ย. 2555	สถาปัตยกรรมจีน 1	บรรยาย	วารุณี
6	2 ก.ค. 2555	สถาปัตยกรรมจีน 2	บรรยาย	วารุณี
7	9 ก.ค. 2555	สถาปัตยกรรมญี่ปุ่น	บรรยาย	จันทนี
8	16 ก.ค. 2555	สถาปัตยกรรมมอญ พม่า	บรรยาย	นิสรา
สอบกลางภาค 23-27 ก.ค. 2555				
9	30 ก.ค. 2555	สถาปัตยกรรมเขมร	บรรยาย	ทรงยศ
10	6 ส.ค. 2555	สถาปัตยกรรมจาม	บรรยาย	นิสรา
11	13 ส.ค. 2555	สถาปัตยกรรมชวา	บรรยาย	นิสรา
12	20 ส.ค. 2555	สถาปัตยกรรมลาว	บรรยาย	ทรงยศ
13	27 ส.ค. 2555	สถาปัตยกรรมในโลกอิสลาม	บรรยาย	นิสรา

14	3 ก.ย. 2555	สรุปแนวคิดปรัชญาในประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมตะวันออก	บรรยาย สอบวัดความรู้ในชั้น	ทรงยศ
15	10 ก.ย. 2555	นำเสนองานค้นคว้าประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรม	น.ศ.นำเสนองาน	อาจารย์ ทุกท่าน
สอบปลายภาค 17 ก.ย. – 4 ต.ค. 2555				

หมายเหตุ

1. **อังคาร 29 พ.ค.–ศุกร์ 22 มิ.ย. 55**
วันถอนรายวิชาเรียนด้วยตนเองผ่าน Web โดยที่รายวิชานั้นไม่ปรากฏในทรานสคริปต์
2. **จันทร์ 25 มิ.ย. – ศุกร์ 20 ก.ค. 55**
วันถอนรายวิชาเรียนโดยที่รายวิชานั้นได้สัญลักษณ์ W ที่สำนักทะเบียนฯ
3. **ศุกร์ 31 ส.ค. 55**
วันสุดท้ายของการลาพักการศึกษา

เอกสารประกอบการเรียนการสอน (บางส่วน)

1. เอกสารตำราหลัก

ดี.อี.จี. ฮอลล์. **ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้เล่ม 1**. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.

ตำราชนูปภาพ, สมเด็จพระเจ้าพระยา. **เที่ยวเมืองพม่า**. พระนคร : แพร์พิทยา, 2514.

นันทพร บันลือสินธุ์, แพลและเรียบเรียง. **การสำรวจแหล่งโบราณสถานในอาณาจักรจามปา**. รายงานของคณะผู้แทนร่วมระหว่างชาวโปแลนด์และชาวเวียดนามในปี ค.ศ. 1981-1986, กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2542.

เพ็ญศรี กาญจน์มัย. **ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้**. กรุงเทพฯ : บริษัทวรรณคดีการพิมพ์, 2523.

บังอร ปิยะพันธุ์. **ประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2537.

ปิยนาด (นิโคธรา) บุญนาค. **ประวัติศาสตร์และอารยธรรมของศรีลังกาสัมัยโบราณถึงก่อนสมัยอาณาจักรมอญและความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรมระหว่างศรีลังกากับไทย**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.

ปรีชา ช่างขวัญยืน และสมภาร พรหมทา, บรรณาธิการ. **มนุษย์กับศาสนา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ปรีชา นุ่นสุข. **ศิลปะลังกา**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2541.

ยุพา คลังสุวรรณ. **ญี่ปุ่นสร้างชาติด้วยความรักและภักดี : ภูมิหลังทางวัฒนธรรมของสังคมญี่ปุ่น**. กรุงเทพฯ : บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน), 2547.

สุภัทรดิศ ดิศกุล, ศ.มจ. . **ศาสนาพราหมณ์ในอาณาจักรขอม**. (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ : บริษัท มติชน จำกัด (มหาชน), 2547

สุภัทรดิศ ดิศกุล, ศ.มจ. **ประวัติย่อศิลปะลังกา ชาว ขอม**. กรุงเทพฯ : กรุงเทพมหานครการพิมพ์, 2515.

สุภัทรรติศ ดิศกุล, ศ.ม.จ. และสันติ เล็กสุขุม. **เที่ยวดวงเจดีย์ที่พม่าประเทศ : ทางประวัติศาสตร์**

ศิลปวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : บริษัทพิมเณศ พรินติ้ง เซ็นเตอร์ จำกัด, 2545

สุภัทรรติศ ดิศกุล, ม.จ. **ศิลปะอินเดีย.** พิมพ์ครั้งที่ 3, กรุงเทพฯ : องค์การค้าคุรุสภา, 2534.

สุภัทรรติศ ดิศกุล, ม.จ.. **ประวัติศาสตร์ศิลปะประเทศไทยใกล้เคียง : อินเดีย ลังกา ชวา จาม ชอม พม่า ลาว.**

กรุงเทพฯ : มติชน, 2545.

สุภัทรรติศ ดิศกุล, ม.จ.. **ศิลปะขอมเล่ม 1.** พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2513.

สุภัทรรติศ ดิศกุล, ม.จ.. **ศิลปะขอมเล่ม 2.** พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2514.

สุภัทรรติศ ดิศกุล, ม.จ.. **ศิลปะขอมเล่ม 3.** พระนคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2514.

สุริยวูฒิ ดิศกุล, ม.ร.ว.. **ศิลปะจามและศิลปะพม่าโดยสังเขป.** นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2530.

สุมาลี มหณรงค์ชัย. **อินดู – พุทธ จุดยืนที่แตกต่าง.** กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2546.

สุวรรณภา สถาอานันท์. **กระแสน้ำปรัชญาจีน : ข้อโต้แย้งเรื่องธรรมชาติ อำนาจ และจารีต.** (พิมพ์ครั้งที่

3) กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.

สุวัฒน์ จันทรจางง. **ความเชื่อของมนุษย์เกี่ยวกับปรัชญาและศาสนา.** กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ, 2540.

ศิลปากร, กรม. **ประวัติศาสตร์-โบราณคดีกัมพูชา.** กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2536.

อดิศักดิ์ ทองบุญ. **ปรัชญาอินเดียร่วมสมัย.** (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ : ราชบัณฑิตยสถาน, 2545.อนุวิทย์

เจริญศุภกุล . “การศึกษาหลักฐานโบราณคดีและศิลปกรรม : การศึกษาทางประวัติศาสตร์ศิลปะ” หน้า

จั่ววารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับที่ 4 (2527), หน้า 235-240.

อนุวิทย์ เจริญศุภกุล . “แนวทางการศึกษาและวิจัยสาขาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมในประเทศไทย” หน้าจั่ว

วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับที่ 6 (2529), หน้า 79-93.

อนุวิทย์ เจริญศุภกุล. **รวมบทความการศึกษาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมในประเทศไทยและเอเชีย**

ภาคเหนือ. กรุงเทพฯ : มูลนิธิเดอะโตโยต้า ฟานเดชั่น ประเทศไทย, 2529.

อนุวิทย์ เจริญศุภกุล . “แนวทางการศึกษาและวิจัยสาขาประวัติศาสตร์สถาปัตยกรรมในประเทศไทย” หน้าจั่ว

วารสารวิชาการคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ฉบับที่ 6 (2529), หน้า 79-93.

3. เอกสารและข้อมูลแนะนำ

Aung Thaw, U. **Historical sites in Burma.** Rangoon : ministry of Union Culture, Government of the Union of Burma, 1972.

Basnayakes H.T. **Sri Lankan Monastic Architecture.** Delhi : Sri Saguru Publications, 1986.

Briggs, Lawrence Palmer. **The Ancient Khmer Empire.** Philadelphia; The American Philoophical Society, 1951.

Fontien, Jan R. soekmono Satyawati Suieiman. **Ancient Indonesia Art of the Central and Eastern Javanese Periods.** The Asia Sociaty Inc. Distributed by New York Griphic Society Ltd., 1971.

Kemper, A.j.Bernet, **Ancient Indonesian Art, C.P.J..** van der pect Amsterdam, Netherlands, 1959.

Luis-Frederic. **The temples and Sculpture of Southeast Asia.** London : Thamas&Hudson. 1969.

- Luce Gordon H. **Old Burma–Early Pagan**. New York : J.J. Augustin, 1969.
- Majumdar, Ramesh Chandra. **Champa : history & culture of an Indian colonial kingdom in the Far East 2nd – 16th century A.D./R.C.** Majumdar. Delhi : Gian, c1985.
- Mario Bussagli. **Oriental Architecture 1–2 (History of world architecture)**. Italy : Rizzoli International Publications, Inc, 1989.
- Nakayawa, Takeshi. **Ancient Architecture in Sri Lanka**. Tokyo : Waseda University, 1991.
- Percy Brown. **Indian Architecture (Buddhist and Hindu Periods)**. Bombay : K.L. Bhargava and Company, 1965.
- Pierre Richard. **The pentagonal Monuments of Pagan**. Bangkok : White Lotus, 1991.
- Ranjan, Ram. **Art traditions of Cambodia**. Calcutta : Firma K.L. Mukhopadhyay, 1974.
- Robert E. Fisher. **Buddhist Art and Architecture**. London : Thames and Hudson Ltd, 1993.
- Silva, Roland. **Religious Architecture in Early and Medieval Sri Lanka**. Druk : Krips Repro Meppel, 1988.
- Strachan Paul. **Pagan : Arch & Architecture of old Burma**. Singapore : Riscadale, 1989.
- Tran, Ky Phuong. **Cham ruins : journey in search of an ancient civilization**. Hanoi : Gioi, 1993.
- Ule Pe Win. **Pictorial Guide to Pagan**. Rangoon : Ministry of Union Culture Government of the Union of Burma, 1955.